

BÀI 3: BIỆN PHÁP CẢI TẠO ĐẤT

I. ĐẤT XÁM BẠC MÀU

1/ Đặc điểm

- Đất nhiều cát, hạt rời rạc. Đất ít sét và vôi nên kết cấu kém: lớp đất trồng trọt mỏng.
- Màu xám tro, nghèo dinh dưỡng. Đất chua: có pH = 4,5 → 5,5
- Hoạt động của vi sinh vật kém.
- Ít keo đất và mùn. Khả năng hấp thụ và trao đổi ion thấp.
- Chế độ nhiệt không ổn định.
- Khả năng giữ nước kém.

2/ Biện pháp cải tạo

- Chủ động tưới tiêu nước. Tưới nhiều nước sông để có phù sa.
- Xây dựng hệ thống bờ vùng, bờ thửa để ngăn chặn sự xói mòn đất.
- Xây dựng hệ thống kinh mương nội đồng.
- Bón nhiều phân hữu cơ để tăng thêm mùn cho đất.
- Bón vôi để khử chua.
- Bón phân hóa học hợp lý: Bón làm nhiều lần để tránh rửa trôi; bón cân đối N-P-K.

II. ĐẤT MẶN

1/ Đặc điểm đất mặn:

- Đất mặn chứa nhiều muối.
- Mùa khô đất nứt nẻ, cứng; Mùa mưa đất dính, lầy.
- Hạt đất nhỏ, các khe hở nhỏ thấm thoát nước khó khăn.
- Đất có thành phần cơ giới nặng tỷ lệ sét trên 50.
- Đất ít chua, có tính kiềm nhẹ (pH từ 6,5 → 7,5)
- Chất mùn ít, lượng đạm ít hơn lân và kali làm cây mọc kém.

2/ Biện pháp cải tạo:

- Đắp đê ngăn mặn; ngăn sự xâm nhập trực tiếp của nước mặn.
- Hoàn chỉnh hệ thống kinh mương để chủ động tưới tiêu rửa mặn.
- Bón vôi để đẩy muối ra khỏi hạt keo, rửa mặn.
- Bón phân hữu cơ.
- Trong những mùa đầu, nên trồng cây chịu mặn.
- Thạch cao có giá trị cải tạo đất mặn giống vôi nhưng ít dùng vì không kinh tế.

III. ĐẤT PHÈN

1/ Đặc điểm đất phèn:

- Đất phèn là đất vừa chua vừa mặn. Độ pH thấp dưới 4,5.
 - +Mặn vì nhiều muối. VD: NaCl, NaSO₄.
 - +Chua vì chứa nhiều sulfat Fe, sulfat Al.
- Thành phần cơ giới nặng, nhiều sét, tỷ lệ 50% - 60% làm đất tồn kém.
- Nước ở vùng đất phèn rất trong, mùi vị tanh, cây cỏ động vật sống khó khăn.

2/ Biện pháp cải tạo:

- Xây dựng hệ thống thủy lợi tưới tiêu nội đồng để rửa phèn.
- Bón vôi để khử chua và mặn.
- Bón bổ sung phân đạm và lân vì đất phèn rất thiếu.
- Bón phân hữu cơ để cung cấp mùn, cải tạo kết cấu của đất.
- Có thể cày sâu nhưng không lật đất để tránh đem bùn phèn lên bề mặt.
- Giữ lớp nước mỏng trên mặt ruộng để ếm phèn.